

TEXT: ADÉLA NOSKOVÁ

MARIE APRIL

Když je to upřímný, lidi to poznají. A napojí se, i když si jinak nerozumí

Foto: Emma Wiebach

Po vyhlášení Cen Anděl je v pohybu víc než kdy dřív. Marie April vypráví o tom, co se ziskem ceny pro Objev roku změnilo, jak přemýšlí o jazyce a proč se nebojí dlouhých skladeb. A taky o tom, proč pro ni není úspěch Times Square, ale moment, kdy stojí ve studiu s lidmi, kterých si váží. Rozhovor o tvorbě, tlaku i o tom, proč hudba pořád funguje jako nejsilnější forma lidského napojení.

Jsme v období, kdy jsi v pracovním zlomu. Jak se změnil tvůj život od chvíle, kdy jsi dostala Anděla?

Málo spím, pořád někde lítám, ale je to všechno pozitivní. Není to tak, že bych si stěžovala. Řekla bych, že jsem se určitě víc dostala do povědomí lidí. Ta cena, ale vlastně i celá situace kolem nominace tomu hodně pomohla. A zájmu o hudbu podle mě pomohlo i to, že jsme udělali písničku *Nezvládám* v kolaboraci s Mattem213 a s kluky z Gufrau. Díky tomu, jakou měli poslechovost, se to dostalo i mezi jejich fanoušky. Je to kombinace víc věcí.

Takže se to všechno potkalo ve správný čas. Když vezmu to, co děláš ty, a co dělají třeba Gufrau, váš feat byl pro mě docela zajímavý moment. Jak k tomu spojení došlo?

My jsme se znali už dřív z různých akcí, na kterých jsme hráli, třeba ze studentských festivalů a podobně. Postupně jsme se přirozeně skamarádili a loni před Velikonoce jsme společně odjeli na chalupu. Jeli jsme asi na den nebo dva, byl to takový úprk z Prahy do přírody. A zároveň jsme s sebou měli věci na nahrávání, takže jsme dělali práce na zahradě a do toho nahrávali. Pak to ale dlouho spalo. Až letos v únoru jsme se k tomu vrátili s tím,

že to dokončíme. Brali jsme to i tak, že jsme byli nominováni ve stejné kategorii v Objevu roku na Andělech. Tím, jak to pro nás všechno bylo nové a intenzivní, jsme si tím zvykáním procházeli společně. A přišlo nám fajn tu kapitolu uzavřít tím, že vydáme společnou věc.

Tvůj styl je podle mě hodně návratem k emocím, k důrazu na hlas. Je pro tebe stejně důležité nejen něco sdělit, ale i to předvést hlasem a vytvořit ten moment, kdy se člověk zasní? Protože to z tvé tvorby hodně cítím.

Asi to nedokážu úplně zanalyzovat. Ale pro mě je strašně důležité si s projevem a hlasem hrát. Hrozně mě to baví. Na

Pořád podle mě existuje spousta lidí, pro které má smysl slyšet projekt jako celek.

Foto: archiv Marie April

koncertech hraju na kytaru, ale ne moc dobře. Nejsem kytaristka, nejsem vložně profesionální hráč na žádný nástroj. Vždycky říkám, že hlas je můj nástroj. Stejně jako se dá v různých nástrojích projevit emoce, um i skill, tak přesně tenhle balanc hledám, když zpívám. Aby tam prošlo to, co chci vyjádřit, ale aby se to zároveň nemuselo všechno explicitně říct jenom lyrikou.

Hned mě napadá, na čem jsi vyrostla. Na jakých zpěvačkách...

Adele je moje velká inspirace. A taky Nina Simone. Zmiňuju ji vždycky, ale

řeknu ji i teď, protože je to pravda. Pak třeba Aretha Franklin, Lianne La Havas nebo Alicia Keys. Nádherné přednesy, nádherné hlasy.

Všechny tyhle zpěvačky často zpívají o bolesti. Bylo i u tebe na začátku něco, co jsi potřebovala zpracovat?

Nevím, jestli bych tomu říkala trauma, ale určité jsou tam nějaké bolesti, těžké období, něco, čím si člověk projde. A nějak to zpracovat a přetvořit. Pro mě je důležitý právě ten proces přetvoření. Myslím si, že hudba má neuvěřitelnou schopnost naciťování se na druhého a obrovský potenciál v tom, že si nemusíme rozumět lidsky ani jazykem. Nemusíme být schop-

ní si v reálném životě sednout k jednomu stolu a bavit se spolu, protože se třeba názorově úplně rozcházíme. Ale z projevu, který je upřímný a nese v sobě emoci, lidi stejně poznají, co tam je, a může je to propojit.

Byly doby, kdy měly písničky třeba sedm minut. Jak dlouhá je tahle? Časomíra ideálního singlu je dnes přece jen neúprosně krátká...

Myslím si, že je rozdíl ve chvíli, kdy si člověk řekne, že něco bude singl, a chce, aby to byl třeba ráiový singl. Pak už s tím pracuje jinak. Zkracuje. Já to tak

Většinou musím zkracovat. Učím se vyhradit si místa, kde si řeknu: tady to být nemusí, tohle se dá trochu sesekat.

Moje představa úspěchu je být ve studiu s lidmi, ke kterým vzhlížím.

Foto: Mariya Oliynyk

umírající trend – poslechnout si celé dílo dohromady. Pořád podle mě existuje spousta lidí, pro které má smysl slyšet projekt jako celek. A mám pocit, že se k tomu dnes vrací i hodně umělců. Mně to připomněl jeden kamarád. Chtěla jsem mu pustit jednu písničku a přepínala jsem mezi různými věcmi od jiných interpretů. Pak jsem se podívala do jeho Spotify a zjistila jsem, že má stažená jen alba. Neměl žádné playlisty, vůbec žádné. Jen alba. Říkám mu: „Ty jo, ty nemáš žádný playlist? To je zvláštní.“ A on na to: „Ten umělec vytvořil nějaký celistvý projekt. To je jako kdyby mi někdo připravil večeři – naservíroval ji tak, že tam bude obloha, brambory, maso i dezert – a já bych si z toho vzal jen papriku ze salátu, zbytek nechal a řekl: hm, to mi nechutná.“ A mně to vlastně taky takhle nefunguje.

U tebe jako interpretky, která přichází na scénu a zabydluje se na ní, je podle mě zásadní dostat lidi na koncerty. Když porovnáš sílu streamingu, spoluprací, televizní viditelnosti po Andělech a živého hraní – co ti zatím přivádí nejvíc nových fanoušků?

mám, že většinou musím zkracovat. Už jsem si na to nějak zvykla a učím se vyhradit si místa, kde si řeknu: tady to být nemusí, tohle se dá trochu sesekat. Ale upřímně se nebojím mít skladby delší. Třeba první písnička, kterou jsem vůbec vydala, *Heal a Soul*, měla původně asi pět nebo šest minut. Pak jsme ji zkrátili na čtyři a půl, něco takového. Ale i to je na singl pořád delší. Nebo delší, než by singl „měl“ být. Ale kdo vlastně říká, jak dlouhý má být? Přejde mi, že nejsem úplně singlový hráč. Když cítím, že tam mám co říct a není to vyloženě navíc, že už to není sedmá úplně stejná sloka, kde jen něco žvatlám, ale cítím, že projev potřebuje, aby to bylo delší, nebojím se toho.

Takže nejsi repetitivní textař. Jsí typ autora, který vypráví a člověk si to musí doposlechnout do konce. Nesmí přeskakovat.

Já vždycky říkám i v reálném životě, že jsem hrozný *yapper*. To je z angličtiny *yapping*, že člověk pořád něco povídá. Abychom se dostali od nějaké

Vnímám, že je potřeba teď tvořit a nějak si udržet pozornost. Ale rozhodně ne za cenu toho, že vydám něco napůl.

počáteční myšlenky k té konečné, musíme projít procesem, kdy tam prostě něco „bleptám“. A u tvorby se to pak musí trochu vyfiltrovat, aby písnička nebyla jenom žvatlání. Co se týče délek skladeb, nemám s tím problém. Teď třeba dělám album – vlastně dvě alba. Jedno z nich bude české a snažím se, aby bylo táhlé, aby navazovalo od začátku do konce.

Jak chceš docílit toho, aby tvoji posluchači byli „edukovaní“ natolik, že si to pustí celé, když už je to dnes často ani nenapadne?

To je dobrá otázka. Nikoho nebudu a nemůžu do ničeho nutit. Když si někdo bude chtít poslechnout jen jednu skladbu z toho projektu, nebo ho bude bavit jen jedna a zbytek pro něj bude neposlouchatelný, budu ráda, že se mu líbí aspoň ta jedna a tu bude poslouchat. Zároveň si ale nemyslím, že je to úplně

Nevím, jestli to dokážu takhle rychle hodnotit, protože je to všechno ještě hodně čerstvé. Není to ani měsíc od Andělů a od toho všeho, co se teď děje. Takže to zatím nedokážu úplně vysledovat. Ale minimálně pro mě osobně jsou mnohem důležitější koncerty. To je vlastně důvod, proč tu hudbu dělám. Nedělám ji proto, abych sledovala čísla na Spotify. Samozřejmě je to pro každého umělce potěšující, když vidí, že ho poslouchá víc lidí než dřív. Ale ten osobní moment, kdy za vámi někdo přijde po koncertě nebo před koncertem a sdílí s vámi svoji zkušenost, co mu to evokovalo, proč tam je, že ho to dojalo nebo že se v něm něco probudilo, to je úplně nerosovatelné s anonymní číslovkou někde.

Někde v moři Spotify trendů.

Přesně. Protože v tom podle mě není ta lidskost.

Jak přistupuješ k PR?

Já už jsem se vzdala tlaku, který jsem na sebe dlouho uvalovala, že je na něco pozdě. Myslím si, že je to do velké míry iluze. Souvisí to s dobou, všechno se děje strašně rychle, a taky s Prahou. Žijeme v bublině, kde je život intenzivní a člověk se občas musí zastavit a říct si, co vlastně dělá. Kdybych si začala říkat, že jsem něco prošvihla, úplně bych ztratila hlavu. Už jsem si tím párkrát prošla a nikam to nevede, protože je to hrozně paralyzující. Zní to jako něco, co tě má nakopnout, „musím rychle něco udělat, jinak bude pozdě“ – ale u mě to funguje přesně opačně. Spíš mě to zastaví a dostane do stavu: tak už bylo pozdě. Jasně, vnímám, že je potřeba teď tvořit a nějak si udržet pozornost. Ale rozhodně ne za cenu toho,

Foto: Mariya Oliynyk

že vydám něco napůl. To je vždycky cítit. Lidi to poznají a nemá to smysl.

Co je pro tebe úspěch?

V posledních letech se hodně řešilo třeba to, když se české zpěvačky objevily na Spotify billboardu na Times Square.

Já to nechci snižovat a nechci, aby to znělo, že mi to je jedno. Když se takové věci dějí nebo kdyby se staly, je to samozřejmě skvělé a člověku to udělá radost. Ale nemám to jako cíl. Beru to spíš tak, že když to přijde, budu z toho nadšená, zavolám mámě a budeme to sdílet spolu. Jasně, chtěla bych třeba předskakovat.

Panebože, kdybych mohla stát na stejném pódiu jako Adele, být jen na festivalu, tak bych se zbláznila. Ale moje představa úspěchu je spíš někde jinde, být ve studiu s lidmi, ke kterým vzhlížím. Potkat se, tvořit spolu nebo si jen povídat o hudbě. I kdyby z toho nic nevzniklo, ten samotný proces a důvěra... být tam s lidmi, které respektuju, na nějaké rovnocenné pozici – to je pro mě důležité.

Bylo by pro tebe zajímavé jít do featu s někým starším? Kdyby sis mohla zasnít, kdo by to byl?

Potkat se s Lenkou Dusilovou by bylo skvělé. A tvořit s ní taky. Stejně tak Ewa Farna – to je ikona. Je neuvěřitelně dobrá a sálá z ní pokora a chuť dělat věci autenticky a z dobrých důvodů. To je mi blízké.

Foto: Lucie Janovská

Pomáhá ti vidět podobné osobnosti jako motivaci, stát si za svým a nesrovnávat se?

Rozhodně. Právě i kvůli té syrovosti a upřímnosti, která je vlastně hrozně křehká. I když to může znít silně nebo tvrdě, je za tím velká zranitelnost. A schopnost si tohle udržet a nenechat se semlít tím, co industry vyžaduje, je pro mě hodně inspirativní.

Jak to máš s producenty?

Co u nich hledáš?

Hledám hlavně pocit bezpečí. Abych si mohla dovolit zpívat i v polohách, které jsou pro mě těžké, a necítila tlak typu:

tohle nefunguje, tohle nebude fungovat. Jasně, nějaká korekce tam vždycky je, ale jde mi o to, aby ten proces byl v klidu. Zároveň je pro mě hrozně důležité, abych si s těmi lidmi měla co říct. Aby tam byla lidská shoda. Že si spolu sedneme, jdeme na oběd, bavíme se o životě a z toho se pak přirozeně dostaneme k tomu, o čem budeme psát. Je to vlastně hodně podobné tomu, jak si člověk vybírá přátele. Ten vztah je v něčem dost podobný.

Někteří umělci mají jednoho producenta celý život, jiní to střídají. Jak to vidíš ty? Spíš dlouhodobá důvěra, nebo zkoušení nových lidí?

Za mě obojí. A právě to mi na tom přijde strašně krásné. Teď třeba spolupracuju

s pěti, šesti různými lidmi. Vznikají z toho úplně jiné písničky a pokaždé jiný proces. Ale to, co to propojuje, je důvěra a nějaká lidská shoda. Fascinuje mě, že můžeš mít kreativní souznění s vícero lidmi a pokaždé z toho vznikne něco úplně jiného. To mě na tom baví nejvíc. Ten proces oťukávání se s novými lidmi, poznávání, hledání společného jazyka... tvorba je v tomhle strašně živá věc. Ovlivňuje ji všechno, kde to je, s kým to je, kdo se přidá, kdo tam jen sedí. A já po tom mám hrozný hlad. Fakt mě to baví a těším se na všechny lidi, se kterými jsem ještě netvořila. To je pro mě úplně nejvíc. ●

Těším se na všechny lidi, se kterými jsem ještě netvořila. To je pro mě úplně nejvíc.